

доцент кафедри англійської філології, кандидат філологічних наук
Остапчук Тетяна Павлівна

e-mail: tat_ostap@ukr.net

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

КОНЦЕПЦІЯ І ПЛАН КУРСУ (2016-2017 навч.рік)

Мета курсу «Теорія та практика перекладу» (англійська мова) – ознайомлення студентів старших курсів з теоретичною інформацією для подальшого успішного початку професійної діяльності в різних аспектах перекладу, особливо усного, де необхідна широка ерудиція. Курс «Теорія та практика перекладу» розглядає об'єкт вивчення перекладу як галузі лінгвістики, її головні завдання як науки – основні напрямки розвитку сучасного перекладознавства. Курс теорії та практики перекладу має такі **цілі**:

- 1) узагальнити основні положення перекладознавства як теоретичної дисципліни і визначити місце перекладознавства у сучасній лінгвістиці;
- 2) визначити лінгвістичну природу перекладознавчих засобів сучасної теорії перекладу, принципи їх системної організації, а також важливість їх урахування при перекладі;
- 3) сформулювати основні положення та визначити підходи до різних видів перекладу.

Завдання вивчення теорії та практики перекладу передбачають:

- ознайомлення студентів з проблемами та концепціями, наявними у працях видатних вітчизняних та зарубіжних вчених з перекладознавства;
- розвиток у студентів самостійного критичного мислення через набуття вмінь визначати і аналізувати перекладознавчі явища, в рамках сучасних лінгвістичних концепцій, а також вмінь використовувати лінгвоперекладознавчі поняття при усному чи письмовому перекладі текстів різних стилів і жанрів;

- навчання студентів коментувати, пояснювати та ілюструвати перекладознавчі явища при перекладі;
- формування у студентів розуміння тексту як складної структурно-семантичної єдності, системи взаємопов'язаних та взаємодіючих одиниць, що служать розкриттю його ідейно-тематичного змісту;
- розвиток у студентів умінь розкриття основних задач, що стоять перед перекладачем, та зв'язків між мовою оригіналу та мовою, якою здійснюється переклад;
- ознайомлення з основними проблемами, що виникають під час усного чи письмового перекладу

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

а. основні проблеми та концепції у перекладознавстві

б. основні положення та підходи до різних видів перекладу

вміти: . - пояснювати основні загальнонаукові поняття теорії та практики перекладу;

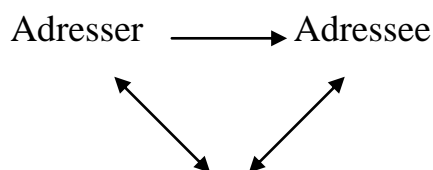
- розкрити основні підходи до вивчення об'єкту теорії та практики перекладу;

- пояснювати предмет та завдання теорії та практики перекладу;

- аналізувати зв'язок теорії та практики перекладу з іншими дисциплінами та її роль в процесі перекладу;

- оперувати основними та вихідними поняттями теорії та практики перекладу;

- зорієнтуватись у системі перекладу:

Interpreter;

- швидко орієнтуватися з того, що сказано, виносити головне, тобто вміти сконцентруватися на основній думці;
- вміти в процесі перекладання задіювати свідомість, підсвідомість та інтуїцію;
- вміти пояснити результати змін у лексичній, граматичній системі на окремих прикладах.
- застосовувати метод послідовного та синхронного перекладу та перекладу “з аркуша”

На вивчення навчальної дисципліни відводиться _____ годин/ _____ кредит ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія перекладу. Лексикологічний аспект перекладу.....

Тема 1. Поняття “Переклад”. Основні види та типи перекладу. Переклад і релігія. Переклад як міжкультурне явище спілкування.

Тема 2 . Зародження теорії перекладу. Переклад і двомовність.

Змістовий модуль 2. Теорія перекладу. Лексико-граматичний аспект перекладу.

Тема 3. Становлення сучасної теорії перекладу. Її об’єкт та предмет. Переклад як система. Одиниця перекладу.

Тема 4. Категорії теорії перекладу: еквівалентність та адекватність.

Змістовий модуль 3. Методологія перекладу. Семантичний аспект перекладу.

Тема 5. Трансформація, деформація. Семіотичні, прагматичні та семантичні перетворення. Типи модуляцій.

Тема 6. Перекладацька ономастика. Переклад реалій. Синтаксичні трансформації. Типологія перекладацьких помилок.

Індивідуальні завдання

Рекомендовані теми для доповідей та рефератів

- (1) Universal Declaration of Human Rights. The terminology and the basic lexical units of such type texts.
- (2) Ukraine and European Union. The terminology and the basic lexical units of such type texts.
- (3) The rights of journalists in Ukraine. The terminology and the basic lexical units of such type texts.
- (4) The rights of journalists in Russia. The terminology and the basic lexical units of such type texts.
- (5) Import and export terminology.
- (6) Business contracts and their terminology.
- (7) Gossip column news and the lexical units used in them.
- (8) Current political news from the UK.
- (9) Hard political news from the USA.
- (10) Negation constructions and the ways of their translation.
- (11) Logical emphasis constructions and the ways of their translation.
- (12) Causative verb constructions and the ways of their translation.

Методи навчання

Структура дисципліни передбачає читання лекцій та проведення практичних занять, в межах яких відбувається дискусія з теоретичних питань, проводиться дослідження перекладацьких категорій, їх теоретичне обґрунтування, яке надалі служить для поглибленого аналізу (поаспектного і комплексного) та перекладу різних текстів

Методи контролю

Заняття проводяться у форматі дискусії, в якій повинен взяти участь кожен студент, висловивши свої знання матеріалу та думки стосовно теоретичних категорій, та перекладу різних текстів. Обов'язковими є також письмові контрольні роботи, які студенти повинні регулярно виконувати протягом триместру. По закінченню курсу передбачається комплексний залік, метою якого є перевірка знань загалом по тих питаннях, що викладалися протягом курсу. Він передбачає перевірку знання основних перекладознавчих категорій, необхідних для перекладу текстів, а також містить практичні завдання комплексного перекладу різноманітних текстів із використанням зазначених категорій.

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Рекомендована література

Базова

1. Виноградов В.С. Перевод: Общие и лексические вопросы – М.: КДУ, 2004. – 240с.
2. Гарбовский Н.К. Теория перевода – М.: Изд-во Моск. ун-та, 2004. – 544с.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 576с.
4. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник – довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. – 608с.
5. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. Курс лекций. – М.: ЭТС, 1999. – 189 с.
6. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. – К.: Юніверс, 2003. – 264 с.
7. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 448с.
8. Мірам Г.Е. Основи перекладу – К.: Ельга Ніка-центр, 2003 – 240с.
9. Черноватий Л.М., Карабан В.І. та ін. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Система державного управління США: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 432 с.

Допоміжна

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод. – М.: Международные отношения, 1975, 379с.
2. Вейде А.А., Киреев Н.Б., Мирончиков И.Н. – М.: Перевод технической литературы с английского на русский, 1997, 256с.
3. Комисаров В. – Теоретические основы преподавания перевода. – М.,1997, 398с.
4. Мирам Г. – К.: Профессия – переводчик., 1996, 265с
5. Рецкер А.И. Словарь английских личных имен. – 2-е издание. – М.: Международные отношения, 1974, 377с.
6. Флорин С. Муки переводчика. – М.: Высшая школа, 1983, 231с
7. Чуйакин А. – М.: Мир перевода, 1 – 3.,2000, 75с
8. Циммерман М.Г., Веденева К.З. Русско-английский технический словарь переводчика. – М.: Наука, 1991, 301с.

.....

Інформаційні ресурси

1. Басс Э.М. Научная и деловая корреспонденция. Английский язык / Отв. ред. Н.И. Гуро. – М.: Наука, 1991. – 176 с. – <http://ebooks.zsu.zp.ua/files/phiziki/Languages/1bass.djv>
2. Прус С. І. Практика перекладу: навчальний посібник для студентів спеціальності "Переклад" (англійська мова) /Світлана Іванівна Прус, Ольга Леонідівна Клименко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2007. – 116 с. – http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2007/4kvartal/praktyka_perekladu.pdf.
3. Слепович В. С. Курс перевода (английский-русский язык). Translation Course: учебное пособие / Виктор Самойлович Слепович.– Мн.: Тетра-Системс, 2002. – 272 с.– <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Klymenko/0000769.djvu>.
4. Циммерман М. Словарь переводчика. Русско-английский научно-технический /М.Циммерман, К.Веденева.– М.: Книга, 1989.–

- http://ebooks.znu.edu.ua/files/mathbooks/izbrannye_voprosy_matematiki/BOOKS/raznoe/slovar.djvu.
5. Циммерман М. Русско-английский научно-технический словарь переводчика /Михаил Циммерман, Клавдия Веденеева.– 996 с .– http://ebooks.znu.edu.ua/files/mathbooks/2008-/vspomogatelnyj_material/slovar.djvu.
  6. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы аспекты: содержание // Теория перевода: Статус, проблемы аспекты. – М., 1988. – [http://ebooks.zsu.zp.ua/files/Inozemni_movy/TPP/svejcer_%96_teoriperevoda/svejcer_a.d._teoriperevoda_\(status_problemy_aspekty\).htm](http://ebooks.zsu.zp.ua/files/Inozemni_movy/TPP/svejcer_%96_teoriperevoda/svejcer_a.d._teoriperevoda_(status_problemy_aspekty).htm)
  7. Групи в соціальних мережах, участь в яких є обов'язковою: Підготовка перекладачів - <https://www.facebook.com/groups/voxtranslatorum>
Український переклад – <https://www.facebook.com/groups/ukrperekklad/>
ШКОЛА ОТРАСЛЕВЫХ ПЕРЕВОДЧИКОВ "АЛЪЯНС ПРО" - <https://www.facebook.com/groups/TT.school/>
  8. Відеопрезентації та відео лекції групи VoxTran
https://www.youtube.com/channel/UCaC7KjtnV_kgPzLYrG7I8NQ
<http://www.slideshare.net/tatianastruk>
  9. Advancing Research in Translation & Interpreting Studies: <http://artisinitiative.org/>
  10. Блог переводчика-провизора: О фармацевтическом переводе и не только: <http://provizor.trworkshop.net/2015/12/14/medical-and-pharmaceutical-journals/>
  11. Курсы практического перевода: <http://pttc.gigatran.com/pages/free> (Израиль Шалыт)
  12. Справочник технического переводчика: <http://intent.gigatran.com/>